Newsletter

תובענות ייצוגיות

ינואר-מרץ 2026

בס"ד

עו"ד דורון רדעי עו"ד ניצן גדות

1 **מוסדות חינוך שאינם רשמיים עשויים להיחשב ל"עוסק" בתובענה ייצוגית**

עע"מ 2956/22 פנחס כהן נ' עמותת בית יעקב – דרכי רחל ואח'

2 **מחיקת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בשל מחדלים דיוניים – סנקציה חריגה**

עע"מ 42046-06-25 מרדכי מזוז נ' עיריית צפת

3 **אמות המידה לתיקון בקשת אישור ולהגדרת הקבוצה המיוצגת**

רע"א 18045-11-25 מרדכי חפץ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ

---

1 מוסדות חינוך שאינם רשמיים עשויים להיחשב ל"עוסק" בתובענה ייצוגית

עע"מ 2956/22 פנחס כהן נ' עמותת בית יעקב – דרכי רחל ואח'

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (כבוד השופטת דנה כהן-לקח) אשר סילק על הסף בקשה לאישור תובענה ייצוגית שעניינה גביית תשלומים, שלפי הנטען נגבו שלא כדין, בגין הליכי מיון וקבלה למוסדות חינוך על-יסודיים מוכרים שאינם רשמיים ("סמינרים"). בית המשפט המחוזי קבע כי לא ניתן לנהל את ההליך מכוח פרט 11 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, שעניינו תביעת השבה נגד רשות.

בית המשפט העליון (מפי כבוד השופט עופר גרוסקופף ובהסכמת כבוד השופטים דפנה ברק-ארז ואלכס שטיין) קיבל את הערעור. נקבע כי רשתות החינוך אינן בגדר "רשות" בהקשר של הליכי הקבלה והתשלומים הנדונים, אך ניתן לראותן כ"עוסק" כלפי המתמיינות, כך שהבקשה עשויה להתברר לפי פרט 1 לתוספת השנייה. פסק הדין בוטל וההליך הוחזר לערכאה הדיונית למתן הוראות בדבר בקשת אישור מתוקנת והמשך בירורה. עוד בוטל חיוב ההוצאות שהושת על המערער, ושלוש רשתות החינוך חויבו בהוצאותיו בסך כולל של 60,000 ש"ח (פסק דין מיום 17.2.2026).

בשם המערער: עו"ד ראובן ביטון; עו"ד יואב ללום. בשם המשיבות: עו"ד אסף ריבלין; עו"ד ציפורה מזור; עו"ד אריה ארבוס; עו"ד אריאל צדוק; עו"ד אורן ששון; עו"ד אריה צישינסקי.

2

מחיקת בקשה לאישור תובענה ייצוגית בשל מחדלים דיוניים – סנקציה חריגה

עע"מ 42046-06-25 מרדכי מזוז נ' עיריית צפת

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנוף הגליל–נצרת בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (כבוד השופט אסף זגורי) אשר מחק בקשה לאישור תובענה ייצוגית בשל עיכובים ומחדלים דיוניים של הצדדים, וחייב כל אחד מהם בהוצאות לטובת אוצר המדינה. בקשת האישור עסקה בטענה כי עיריית צפת גבתה ריבית דריבית על חובות לרשות המקומית, על בסיס צבירה שנתית ושלא כדין. לאחר הגשת הבקשה מסרה העירייה הודעת חדילה, ונותרה מחלוקת לגבי תיקון חיובים שנצברו.

בית המשפט העליון (מפי כבוד השופט עופר גרוסקופף ובהסכמת כבוד הנשיא יצחק עמית וכבוד השופטת דפנה ברק-ארז) קיבל את הערעור בעיקרו. נקבע כי מחיקת הליך ייצוגי בשל ליקויים בניהולו היא אמצעי קיצוני, שיש לנקוט רק בנסיבות חריגות ולאחר בחינת חלופות מידתיות, מתוך התחשבות בזכויות חברי הקבוצה. בנסיבות העניין היה ניתן להסתפק באמצעים מתונים יותר, ולצדדים לא ניתנה הזדמנות נאותה לטעון נגד המחיקה. בית המשפט ביטל את מחיקת בקשת האישור והחזיר את הדיון לערכאה הקודמת, אך הותיר על כנו חיוב בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 5,000 ש"ח לכל צד.

באשר למחיקת הליך מחמת מחדלים דיוניים נקבע: "לעמדתי, קיומם של מחדלים דיוניים משמעותיים (בכמות או באיכות), עשוי להצדיק את הסנקציה החריגה והקיצונית של מחיקת ההליך המשפטי; עם זאת, על בית המשפט להתייחס לאמצעי זה בזהירות הראויה, בהיותו בלתי שגרתי. כפי שיפורט להלן, סבורני כי כוחם של דברים אלה יפה ביתר שאת שעה שמדובר באפשרות מחיקה של הליך ייצוגי." (פסק דין מיום 23.2.2026).

בשם המערער: עו"ד יוסף-חי אביעזיז. בשם מדינת ישראל, שהתייצבה להליך: עו"ד יואב שחם.

3

אמות המידה לתיקון בקשת אישור ולהגדרת הקבוצה המיוצגת

רע"א 18045-11-25 מרדכי חפץ נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כבוד השופט מוחמד עלי) אשר דחה בקשה לתיקון בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד המשיבה. בבקשת האישור נטען כי חרף תנאי פוליסת ביטוח סיעודי ונספח לה, המשיבה התנתה תשלום תגמולי ביטוח בהצגת קבלות ולא אפשרה למבוטחים לבחור במסלול של פיצוי. בעקבות הליכי גישור ומשא ומתן שלא הבשילו להסכמות, ביקש המבקש לתקן את הגדרת הקבוצה ולהבהיר כי היא כוללת גם מבוטחים שקיבלו תגמולים חלקיים, לרבות מכוח הסכמים או פשרות.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) דחה את בקשת רשות הערעור. נקבע כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בהחלטות דיוניות כגון תיקון כתבי טענות אלא במקרים חריגים; התיקון המבוקש לא היה חיוני להמשך ההליך, והבקשה הוגשה בשיהוי של כשלוש שנים. עם זאת הובהר כי שאלת השלכותיהם של הסכמי פשרה וכתבי סילוק על זכויות המבוטחים טרם הוכרעה, וכי טענות הצדדים בעניין זה שמורות להם להמשך בירור בקשת האישור. כל צד יישא בהוצאותיו בהליך רשות הערעור.

באשר לאמות המידה לתיקון בקשת אישור נקבע: "בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי אמת המידה לבחינת בקשה לתיקון בקשה לאישור תובענה כייצוגית דומה לזו הנהוגה בדין האזרחי, וזאת בראי ארבעה שיקולים: חיוניותו של התיקון לבירור השאלות הטעונות הכרעה בהליך; הפגיעה שהתיקון המבקש עלולה להסב לבעל הדין שכנגד, והאם לא ניתן לאיינה באמצעות פסיקת הוצאות; עיתוי הגשת הבקשה; ותום ליבו של מבקש התיקון" (החלטה מיום 6.3.2026).

בשם המבקש: עו"ד סאמי אבו-ורדה; עו"ד מירב וולויניץ; עו"ד סיגל לביא-אלבז. בשם המשיבה: עו"ד עידו חיטמן; עו"ד אופק סיני.

רעיונות, הצעות, דעות ניתן לשלוח אלינו למייל: office@rgl.co.il

לרישום לקבלת ניוזלטר תובענות ייצוגיות במייל ו/או לעיון בגיליונות קודמים היכנסו ללינק:

www.rgl.co.il/newsletter **או סרקו את הברקוד:**